

Opettajana ja äitinä olen seurannut aitiopaikalta lasten ja nuorten elämää jo yhdeksäntoista vuoden ajan. Olen ehtinyt työskennellä alakoulussa, yläkoulussa ja lukiossa. Työvuosieni aikana olen nähnyt sen muutoksen, joka lasten ja nuorten hyvinvoinnissa ja hyvinvointipalveluissa on tapahtunut.

Kokemukseni mukaan moni espoolainen lapsi ja nuori voi hyvin. Koulu sujuu ja kavereita on. Vapaa-aikana ehtii ja voi harrastaa. Entistä useampi voi kuitenkin nykyään myös huonosti. Osa erittäin huonosti. Nuorten kokema uupumus ja masennus on arkikokemukseni mukaan lisääntynyt viimeisen kymmenen vuoden aikana huomattavasti. Sitä havaintoa tukevat myös lukuisat tutkimukset. Nuorta tukee näissä tapauksissa usein rakastava ja hyvinvoiva koti, joka osaa kannatella ja hakea nuorelle apua. Valitettavasti vaikkapa koulupsykologipalvelut eivät kuitenkaan pysty nuorten hätään riittävällä nopeudella aina vastaamaan ja nuori ja perhe kokevat jäävänsä vaille akuuttia apua. Kun keskusteluapu tai aikuisen tarve ovat akuutteja, nuori tarvitsee ajan heti. Ei vasta kahden viikon päästä. Opettajana olen huomannut, että viikkokin on nuorelle pitkä aika odottaa.

Koulumaailmaa ja koulukeskusteluja seuranneena olen havainnut, että yhä useampi lapsi ja nuori voi erityisen huonosti jo ihan pienenä alakoululaisena. Perheiden monimuotoiset haasteet ja ongelmat seuraavat lasta ja nuorta päiväkotiin, kouluun ja toiselle asteelle. Arjen haasteiden takia luokkaopetuksesta ei ehkä tule mitään, keskittyminen häiriintyy liian isossa ryhmässä, lapsi on masentunut ja tarvitsisi aikuisen tuekseen joka hetki. Nämä haasteet ovat arjen todellisuutta myös espoolaisissa kouluissa. Niissä ihan tavallisissa lähikouluissa.

Pirkanmaalla Tampereella on kokeiltu hyvillä tuloksilla koulusosionomien tuomista kouluun opettajien työpariksi. Koulusosionomilla on sosionomin koulutus ja hän on ammattilainen lasten ja nuorten kohtaamisessa. Opettaja on ammattilainen erityisesti lasten ja nuorten opettamisessa, vaikka työ myös kohtaamista, huomioimista ja kuuntelemista arjessa onkin. Tampereen mallissa koulusosionomi tukee lapsen arjenhallintaa ja tekee ennaltaehkäisevää työtä moniammatillisessa tiimissä opettajien ja muiden oppilashuoltoryhmään kuuluvien työntekijöiden kanssa. Koulusosionomin tekemä työ on ruohonjuuristason lastensuojelutyötä; läksyjen tekemistä lapsen kanssa, vaikka pieni happihyppy kesken koulupäivän, jos työ luokassa ei suju. Se on juttelua arjen onnistumista ja ennen kaikkea kannattelua ja tsemppausta; sinut on huomattu ja sinä olet arvokas! Sosionomin tukiessa lasta sosiaalialan menetelmin opettaja voi keskittyä opettamaan lasta pedagogina, ja muu oppilashuoltohenkilöstö ottaa vastaan lapsen rauhassa oman alansa ammattilaisina. Voittajana on lapsi, koko luokka ja koulu yhteisö!

Koulusosionomit tarvittaisiin opettajien ja muun oppilashuoltohenkilöstön avuksi myös Espoossa. Tuomalla sosionomit kouluun säästämme rankemman lastensuojelutyön kustannuksista ja tuemme perheitä siellä, missä heidän arkensa tapahtuu. Siellä lähieskarissa ja -koulussa.

Espoossa olisi valmiudet aloittaa koulusosionomikokeilu vaikka heti. Ymmerstan alakoulussa on jo tehty suunnitelmia pilotin kokeilemiseksi. Rahoitus vain puuttuu. Haaveissani näkisin sosionomit tulevaisuudessa töissä myös ammattikouluissa ja lukiossa. Se aikuistuva nuori, joka kokee tarvitsevansa jonkun kuuntelevan aikuisen juuri nyt, hyötyisi koulussa työskentelevästä koulusosionomista, jolla olisi aikaa juuri hänelle. Meillä jokaisella on oikeus tulla kuulluksi ja kohdatuksi. Annetaan se mahdollisuus jokaiselle espoolaiselle lapselle ja nuorelle.